

СПОРТИВНІ ІГРИ SPORTYVNI IHRY СПОРТИВНЫЕ ИГРЫ 2020№2(16)

УДК 796.332[796.015.132+796.015.134+796.08]-057.875

ISSN (Ukrainian ed. Online) 2523-4161

2020, №1(15), 95–105

doi: 10.15391/si.2020-1.10

Показники фізичної і технічної підготовленості футболістів різного амплуа студентської команди з футболу

Хоменко В. В., Юськів С. М., Гузар В. М., Свирида В. С.

Херсонська державна морська академія

Анотація. Метою дослідження було виявити і проаналізувати відмінності у фізичній та технічній підготовленості гравців різного ігрового амплуа в студентській футбольній команді. Матеріали та методи. Для вирішення завдань дослідження було організовано спеціальне дослідження, яке проводилося в Херсонській державній морській академії з березня по червень 2018 р. Кількість досліджуваних склало 20 чоловіків (2 воротаря, 4 нападника, 6 захисників та 8 півзахисників) в віці від 18 до 22 років, що мали 2-й дорослий розряд й були призерами Спартакіади серед ВНЗ м. Херсона сезону 2017-2018 рр. з футболу і футзалу. Результати. В сучасному футболі актуальним питанням являється вивчення різних сторін підготовленості футболістів різного амплуа, а також розробка та реформація модельних характеристик гравців захисту, півзахисників, нападників та воротарів. В дослідженні проведено порівняльний аналіз модельних характеристик гравців різного ігрового амплуа в технічній і фізичній підготовці. Результати наших досліджень свідчать про те, що в структурі фізичної підготовленості футболістів різної ігрової спеціалізації відзначаються істотні відмінності. Таке положення може пояснюватися особливостями змагальної діяльності футболістів різних ігрових амплуа та використання диференційованого підходу у фізичній підготовці футболістів відповідно до їх ігрової спеціалізації. Проведений на першому етапі експерименту аналіз науково-методичних матеріалів з підготовки гравців різного амплуа в спортивних іграх дозволив зробити висновок, що, по-перше, в футболі особлива увага повинна приділятися індивідуалізація тренувальних навантажень для польових гравців; по-друге, серед фахівців існує велика різноманітність думок з питання про провідних факторах техніко-тактичної майстерності гравців різного амплуа в футболі; по-третє, досліджень, пов'язаних з розробкою структури спортивної підготовки гравців різного амплуа в футболі, заснованої на контролі індивідуальних показників фізичної і техніко-тактичної підготовленості, в даний час виконано недостатньо. Серед футболістів різної спеціалізації за швидкісних можливостей лідирують гравці лінії нападу, за показниками швидкісно-силових можливостей найкращі результати мають воротарі, за показниками спеціальної швидкісної витривалості гравці лінії півзахисту. Найкращі показники в технічній підготовці мають гравці лінії півзахисту та нападу.

Ключові слова: ігрове амплуа; футбол; фізична підготовка; технічна підготовка; компоненти.

Вступ. Швидкий розвиток футболу спонукає до постійних змін, як в організації та проведенні навчально-тренувального процесу, так і самої гри, яка характеризується надзвичайно високою інтенсивністю, ефективністю, швидкістю та координаційною складністю виконання техніко-тактичних дій, а також високим ступенем взаємодії футболістів різного

ігрового амплуа (Gamble, Spencer, McCarren, & Moyna, 2019; Gomez-Piqueras, Gonzalez-Villora, Castellano, & Teoldo, 2019; Жосан, Шалар, & Хоменко, 2016). Процеси, які спостерігаються в футболі, вимагають розвитку та вдосконалення методів організації рівня навантаження у тренувальній та змагальній діяльності (Bolotin & Bakayev 2017; Kassiano, Andrade, Jesus, Lima, Simim, Medeiros, Assumpção, & Cláudio de Oliveira, 2019), комп'ютеризації управлінських рішень керівництва команди, футбольного клубу,

©Хоменко В. В., Юськів С. М., Гузар В. М., Свирида В. С.

федерації (Huzar, 1999a; 1999b; 2001a; 2001c) та інформаційного забезпечення тренувального процесу (Huzar, 2000a; 2000 b; 2001b). Вирішення цієї проблеми у сучасних умовах можна лише шляхом інтенсифікації та індивідуалізації навчально-тренувального процесу, а також диференціацією засобів і методів підготовки футболістів різного ігрового амплуа (Hakman, Vaskan, Kljus, Liasota, Palichuk, & Yachniuk, 2018; Smpokos, Mourikis, & Linardakis, 2018).

Швидкими темпами йде розвиток жіночого футболу, в якому присутні свої особливості фізичної, технічної та тактичної підготовки, досліджуються аспекти психологічного клімату жіночої футбольної команди та фактори впливу взаємовідносин в команді (Huzar, Shalar, & Norik, 2014; Гузар, Шалар, & Норик, 2014).

Визначення рівня підготовленості пов'язане, з одного боку, з необхідністю аналізу виконаної роботи за певний період тренування, з іншої – з метою скоригувати тренувальний процес на подальших етапах підготовки футболістів (Pratas, Volossovitch, & Carita, 2018; Хоменко, 2015).

Підготовленість футболістів характеризується певним рівнем рухових умінь і можливостей, який дозволяє їм ефективно брати участь в змагальній діяльності (Abbott, Brickley, & Smeeton, 2018).

Складовими підготовленості футболістів є: показники розвитку фізичних якостей, антропометричні дані, стан здоров'я, показники функціональної підготовленості, показники оволодіння спеціальними руховими уміньми і навиками (технічна підготовленість) (Хоменко, Шалар, & Авдєєв, 2018).

Компонентами фізичної підготовленості футболістів є: стартова і дистанційна швидкість, загальна і швидкісна витривалість, сила і швидкісно-силові якості, а також спритність в рухах і рухливість суглобів. Виходячи з цього, інтегральний рівень фізичної підготовленості футболістів складається з показників швидкісних можливостей, швидкісної витривалості, загальної

витривалості, сили, швидкісно-силових якостей, гнучкості і спритності (Smpokos, Mourikis, & Linardakis, 2018; Huzar, 2019; Шалар, Гузар, & Хоменко, 2019).

Аналіз основних напрямків дослідницької діяльності у футболі свідчить, що на сучасному етапі його розвитку однією з найважливіших проблем підготовки спортсменів є організація контролю рівня їх фізичної підготовленості. Для оцінки фізичної підготовленості футболістів фахівцями футболу розроблені різні тестуючі вправи, що дозволяють ефективно контролювати навчально-тренувальний процес (Губа, 2016; Хоменко, 2019).

Як свідчать сучасні дослідники, для ефективної підготовки футболістів з різних ігрових амплуа необхідно розробляти програми підготовки з урахуванням їх індивідуальних якостей. Для цього необхідно переконатися в їхній фізичній, технічній і тактичній підготовці з використанням об'єктивної оцінки їхніх дій (Evangelos, Gioldasis, Ioannis, & Georgia, 2018; Хоменко, 2014). Подібні дослідження свідчать про вплив індивідуально-психологічних особливостей особистості студентів на ефективність різних видів діяльності, в тому числі й на спортивну діяльність. У зв'язку з цим актуальними на сьогоднішній час є питання дослідження відмінностей у фізичній, технічній, тактичній і психологічній підготовці футболістів різних ігрових амплуа. Вирішення цього питання дозволить підвищити результативність ігрових дій у змагальній діяльності гравців і команди в цілому. Отже, цілком доречно провести порівняльний аналіз різних якостей і сторін змагальної діяльності футболістів. У своєму дослідженні ми обмежилися дослідженням рівня фізичної та технічної підготовленості студентів-футболістів різного ігрового амплуа.

Зв'язок роботи з важливими науковими програмами або практичними завданнями. Дослідження виконано згідно плану науково-дослідної роботи кафедри фізичного виховання, Херсонської державної морської академії.

Напрямок дослідження відповідає тематиці ініціативної теми плану науково-дослідних робіт у сфері фізичної культури і спорту на 2015-2020 роки за напрямом «Валеологічне виховання курсантів академії засобами фізичної культури і спорту»

Мета дослідження: проаналізувати відмінності в фізичній і технічній підготовленості гравців різного амплуа в студентській збірній команді по футболу.

Матеріал та методи дослідження. Для вирішення завдань дослідження були вибрані наступні методи дослідження: аналіз і узагальнення літературних джерел; метод контрольних випробувань; методи математичної статистики та обробки даних.

Для вирішення завдань дослідження було організовано спеціальне дослідження, яке проводилося в Херсонській державній морській академії з березня по червень 2018 р. Кількість досліджуваних склало 20 чоловіків (2 воротаря, 4 нападника, 6 захисників та 8 півзахисників) в віці від 18 до 22 років, що мали 2-й дорослий розряд й були призерами Спартакіади ВНЗ м. Херсона сезону 2017-2018 рр. з футболу і футзалу.

Протокол дослідження. Для контролю фізичної підготовленості студентів-футболістів були обрані наступні тести: біг на 60 та 15 метрів з місця – стартова швидкість; біг на 60 метрів з місця – загальна швидкість; біг на 30 метрів з м'ячем – «чиста» швидкість; стрибок у довжину з місця характеризує рівень швидкісно-силових здібностей футболістів.

Човниковий біг (7х50; 5х10) визначав спеціальну швидкісну витривалість футболістів.

Для контролю технічної підготовленості студентів-футболістів були обрані наступні тести:

1. Ведення м'яча, обведення стійок з ударом по воротах.. Учасник тестування розташовувався на відстані 20 м від воріт, перед ним по прямій знаходилося п'ять стійок на відстані 2 м одна від одної. За сигналом учасник намагався якомога швидше обвести стійки (10 м) та виконати

удар по воротах з відстані 10 м. Зараховувався кращий результат із трьох спроб, за умови попадання м'яча у ворота. Точність фіксації часу становила до 0,1 с

2. Жонглювання м'ячем. Учасникові тестування необхідно було зробити ногами якомога більше дотиків м'яча в повітрі. Йому надавалося три спроби й у кожній підраховувалася кількість дотиків м'яча. До уваги брався результат кращої зі спроб.

3. Удари на точність. Відстань до воріт 30м, виконується 10 ударів (5 ударів лівою ногою та 5 ударів правою ногою), м'яч повинен перетнути через лінію воріт по повітрю.

Виконання тестів проводилося після стандартної розминки.

Результати дослідження та їх обговорення.

Середні величини показників фізичної підготовленості футболістів різних ігрових амплуа представлено в таблиці 1.

За отриманими результатами ми бачимо, що рівень розвитку спеціальних фізичних якостей у студентів-футболістів знаходяться на прийнятному для даної кваліфікації гравців рівні. За всіма результатами бігових тестів стандартне відхилення не значне, що свідчить про статистично однаковий рівень даних показників. Однак, в технічних тестах (жонглювання) стандартне відхилення досить високе, що говорить про досить суттєві відмінності в технічній підготовці гравців.

Так, в даній групі футболістів за показниками швидкісних можливостей (біг 6, 15 та 60 м) лідирують нападники та півзахисники. Найменші показники швидкості відзначаються у воротарів.

Порівнюючи показники швидкісно-силових можливостей футболістів різних ігрових амплуа, було встановлено, що воротарі переважають гравців інших ігрових ліній за цими показниками. Найнижчі показники швидкісно-силових можливостей виявилися у захисників.

За показниками швидкісної спеціальної витривалості півзахисники та нападники перевищують футболістів інших амплуа.

Таблиця 1.

Показники технічної та фізичної підготовленості курсантів-футболістів (n=20)

Амплуа*	ПІБ	Біг з місця, с			Біг 30 м з м'ячем, с	Стрибок в довжину, см	Човниковий біг		Ведення м'яча, обведення стоек та удар по воротам, с	Удари на точність 30 м по 10 разів	Жонглювання м'ячем, раз
		6 м	15 м	60 м			5×10 м	7×50 м			
н	ЛПС	1,17	2,41	7,53	3,84	254	9,7	67	5,67	7	110
н	ДВМ	1,21	2,51	7,67	3,83	241	10,2	81	6,70	4	98
н	МСП	1,28	2,70	7,83	4,19	220	9,4	70	7,10	5	56
н	ХВВ	1,13	2,39	7,51	3,69	269	8,4	59	4,54	10	150
в	КМІ	1,27	2,62	7,87	3,87	251	10,4	74	7,20	6	30
в	СВС	1,28	2,60	7,91	4,06	254	10,1	73	7,10	3	43
з	ПАО	1,24	2,62	7,69	4,01	234	10,0	74	6,09	4	67
з	ГВМ	1,23	2,57	7,64	3,94	236	9,6	71	4,95	7	87
з	ЮСН	1,19	2,44	7,58	3,80	260	8,7	60	5,10	10	134
з	РІО	1,21	2,53	7,71	4,01	241	9,4	80	7,34	6	78
з	ДВВ	1,24	2,51	7,67	3,89	232	9,5	69	6,27	4	87
з	ШРО	1,28	2,69	7,95	4,18	219	10,6	80	8,78	4	19
п	ШЯА	1,18	2,47	7,60	3,81	254	8,7	65	4,36	8	150
п	СОВ	1,26	2,67	7,98	4,12	220	10,4	81	5,91	7	45
п	ТВВ	1,21	2,58	7,67	3,99	240	9,7	74	5,43	6	98
п	КНР	1,25	2,59	7,78	4,06	231	9,6	71	6,10	6	76
п	ДВЮ	1,25	2,51	7,69	4,03	240	9,1	68	4,90	4	90
п	КВЯ	1,11	2,32	7,53	3,76	266	8,4	57	4,29	9	157
п	ССС	1,13	2,41	7,59	3,79	259	8,6	59	4,57	8	121
п	БВР	1,32	2,60	7,68	4,01	235	9,4	70	5,60	3	79
	$\bar{X} \pm m$	1,22±0,09	2,53±0,16	7,7±0,19	3,94±0,18	243±0,19	9,5±1,1	70,2±10,8	5,9±1,6	6±3	88±69

Амплуа* - н – нападаючий, в – воротар, з – захисник, п – півзахисник

Виділивши групи ігрових амплуа і визначивши середні значення, ми виявили наступні відмінності в технічній і фізичній підготовленості гравців (табл. 2).

Результати наших досліджень підтверджуються раніше проведеними дослідженнями, в яких наголошуються істотні відмінності в структурі фізичної

підготовленості футболістів різної ігрової спеціалізації (Хоменко, 2015; 2014; Шалар, Гузар, & Хоменко, 2019).

В цілому, рівень спеціальної швидкості, координації і стрибучості півзахисників відстає від показників нападників, що на наш погляд є парадоксальним.

Таблиця 2.

Показники фізичної та технічної підготовленості гравців різного амплуа (\bar{X})

Амплуа*	n	Біг з місця, с			Біг 30 м з м'ячем, с	Стрибок в довжину, см	Човниковий біг		Ведення м'яча, обведення стоек та удар по воротам, с	Удари на точність 30 м по 10 разів	Жонглювання м'ячем, раз
		6 м	15 м	60 м			5×10 м	7×50 м			
Н	4	1,2	2,5	7,64	3,98	2,46	9,42	69,3	6	6,5	104
В	2	1,28	2,61	7,89	3,97	2,52	10,25	73,5	7,15	4,5	36,5
З	6	1,23	2,56	7,71	3,97	2,37	9,63	72,3	6,4	5,83	78,6
П	8	1,21	2,52	7,69	3,94	2,43	9,24	68,12	5,15	6,37	102

Амплуа - н – нападаючий, в – воротар, з – захисник, п – півзахисник*

Звертає на себе увагу відставання півзахисників в показнику бігу на короткі дистанції. В стартовому розгоні, який також важливий в грі для півзахисника, показники часу бігу на дистанціях 6 м, 15 м і 60 м відрізняються на користь нападаючих.

Однак, незважаючи на перевагу нападників в тестах на швидкість, в тестах на координацію і спеціальну швидкість (човниковий біг) півзахисники випереджають своїх партнерів. З іншого боку, захисники об'єктивно поступаються нападаючим і гравцям середньої лінії в показниках по технічній підготовленості (обведення і жонглювання).

Висновки.

1. В сучасному футболі актуальним питанням являється вивчення різних сторін підготовленості футболістів різного амплуа, а також розробка та реформація модельних характеристик гравців захисту, півзахисників, нападників та воротарів.
2. Результати наших досліджень свідчать про те, що в структурі фізичної підготовленості футболістів різної ігрової спеціалізації відзначаються істотні відмінності. Таке положення може пояснюватися особливостями змагальної

діяльності футболістів різних ігрових амплуа та використання диференційованого підходу у фізичній підготовці футболістів відповідно до їх ігрової спеціалізації.

3. Серед футболістів різної спеціалізації за показниками швидкісних можливостей лідирують гравці лінії нападу, за показниками швидкісно-силових можливостей найкращі результати мають воротарі, за показниками спеціальної швидкісної витривалості півзахисники переважають футболістів інших амплуа.

Отриманні данні дозволяють розробити модельні характеристики гравців різного амплуа студентської футбольної команди, а також скорегувати навчально-тренувальний процес з урахуванням показників підготовленості гравців що відстають.

Конфлікт інтересів. Автори відзначають, що не існує ніякого конфлікту інтересів.

Джерела фінансування. Ця стаття не отримала фінансової підтримки від держаної, громадської або комерційної організації.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Андреев, С. Н., & Левин, В. С. (2004) *Мини-футбол*. Липецк : Арес.
- Губа, В. П. (2016) *Теория и методика мини-футбола (футзала)*. Москва : Спорт.
- Гузар, В. М., Шалар, О. Г., & Норик, А. О. (2014). Деякі фактори, що впливають психологічний клімат жіночої футбольної команди. *Проблемы и перспективы развития спортивных игр и единоборств в высших учебных заведениях*: матеріали X Междунар. науч. конф., Белгород: ХГАФК, Т.2, 28-31.
- Шалар, О. Г., Гузар, В. М., & Хоменко, В. В. (2019). Вплив спортивного тренування на фізичну та технічну підготовленість футболістів. *Актуальні проблеми громадського здоров'я та рухова активність різних верств населення*: матеріали I Всеукр. нак.-практ. конф., Херсон, 200-205.
- Жосан, І. А., Хоменко, В. В., & Шалар, О. Г. (2016). Порівняння техніко-тактичних дій крайніх захисників на чемпіонаті світу з футболу 2014 року. *Науково-педагогічні проблеми фізичної культури /Фізична культура і спорт/* : зб. наук. пр. К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, Випуск 3 (72)16, 60-63.
- Хоменко, В. В. (2019). Сучасні тактичні побудови гри провідних європейських футбольних клубів у 2018 році. *Спортивні ігри*, 2(12). 59-70. <http://doi.org/10.5281/zenodo.2544963>
- Хоменко, В. В. (2015). Показники індивідуальних техніко-тактичних дій крайніх. *Дидактико – методичні аспекти фізичної культури*: зб.наук. пр. за матеріалами IX Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції., 26-27 березня 2015 року – Херсон : ХДУ, 95-98.

- Хоменко, В. В., Шалар, О. Г., & Авдєєв, Д. (2018). Фізична підготовленість футболістів ФК «ОЛЕКСАНДРІЯ» U-21. *Актуальні проблеми юнацького спорту: зб. статей XIII Всеукр. наук. конф.* (27 вересня 2018 р.), Херсон: ХДУ, 153-158.
- Хоменко, В. В. (2014). Деякі проблеми тактичної підготовки футболістів. *Дидактико – методичні аспекти фізичної культури: зб.наук. пр. за матеріалами VIII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції.*, 27-28 березня 2014 року. Херсон : ХДУ, 105-108.
- Huzar, V. N., Shalar, O. H., & Norik, A. O. (2014) Relationship as an aspect of psychological climate of women's soccer team. *Physical education of students*, 2, 8-12. doi:10.6084/m9.figshare.906307
- Huzar, V. M. (1999a). Some issues of the development of the basis of the method of creating of the automated information system for the provision of physical culture and sports on the basis of computers *Pedagogical sciences*, 12, 256-260.
- Huzar, V. (1999b). About the need for the information support automation of physical culture and sport. *Pedagogical sciences*, 10, 316-322.
- Huzar, V. M. (2000a). Management of physical culture and sports by officials. *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports*, 15, 3-8.
- Huzar, V. M. (2000b). Information and informational support of physical culture and sports. *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports*, 16, 3-7.
- Huzar, V. N., (2001a). The use of computer technology in the field of physical culture and sport. *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports*, 8, 10-17.
- Huzar, V. N., (2001b). Informational requirements of officials in the field of physical culture and sports. *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports*, 9, 13-21.
- Huzar, V. N., (2001c). The automated data processing of physical culture and sport. *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports*, 10, 6-11.
- Huzar, V. N. (2019). Sports and outdoor games on water. *Sportyvni ihry*. Kharkiv: KhDAFK, 1 (11), 4–15. <http://doi.org/10.5281/zenodo.2543532>
- Bolotin A. & Bakayev V. (2017) Pedagogical conditions required to improve the speed-strength training of young football players. *Journal of Physical Education and Sport*, (JPES) 17(2), 95, 638-642.
- Hakman, A., Vaskan, I., Kljus, O., Liasota, T., Palichuk, Y., & Yachniuk, M. (2018) Analysis of the acquisition of expertise and mastery of physical skills for performing techniques by young footballers. *Journal of Physical Education and Sport*, 18, 1237–1242. <https://doi.org/10.7752/jpes.2018.s2184>
- Gamble, Declan, Spencer, Matt, McCarren, Andrew, & Moyna, Niall. (2019) Activity profile, PlayerLoad™ and heart rate response of Gaelic football players: A pilot study. *Journal of Human Sport and Exercise*. 14(4): 711-724. doi:10.14198/jhse.2019.144.01
- Kassiano, Witalo, Andrade, Ana Denise, Jesus, Karla de , Lima, Antônio Barroso, Simim, Mário Antônio, Medeiros, Alexandre Igor Araripe, Assumpção, & Cláudio de Oliveira. (2019). Neuromuscular parameters and anaerobic power of U-20 futsal players. *Journal of Human Sport and Exercise*. 14(1): 207-214. doi:10.14198/jhse.2019.141.17
- Gomez-Piqueras, Pedro, Gonzalez-Villora, Sixto, Castellano, Julen, & Teoldo, Israel. (2019). Relation between the physical demands and success in professional soccer players. *Journal of Human Sport and Exercise*. 14(1): 1-11. doi:10.14198/jhse.2019.141.01
- Smpokos, Emmanouil, Mourikis, Christos, & Linardakis, Manolis. (2018) Seasonal physical performance of a professional team's football players in a national league and European matches. *Journal of Human Sport and Exercise*. 13(4): 720-730. doi:10.14198/jhse.2018.134.01

- [Evangelos, Bekris, Gioldasis, Aristotelis, Ioannis, Gissis, & Georgia, Axeti.](#) (2018) Relationship between time and goal scoring of European soccer teams with different league ranking. *Journal of Human Sport and Exercise*. 13(3): 518-529. doi:10.14198/jhse.2018.133.04
- [Abbott, Will, Brickley, Gary, & Smeeton, Nicholas J.](#) (2018) Physical demands of playing position within English Premier League academy soccer. *Journal of Human Sport and Exercise*. 13(2): 285-295. doi:10.14198/jhse.2018.132.04
- [Pratas, José Maria, Volossovitch, Anna, & Carita, Ana Isabel.](#) (2018) Goal scoring in elite male football: A systematic review. *Journal of Human Sport and Exercise*. 13(1): 218-230. doi:10.14198/jhse.2018.131.19

Стаття поступила до редакції: 06.12.2019 р.

Опублікована: 12.02.2020 р.

Аннотация. Хоменко В. В., Юськов С. М., Гузарь В. М., Свирида В. С. Показники фізичної і технічної підготовленості футболістів різного амплуа студентської команди з футболу. Целью исследования было выявить и проанализировать различия в физической и технической подготовленности игроков разных игровых амплуа в студенческой футбольной команде. Материалы и методы. Для решения задач исследования было организовано специальное исследование, которое проводилось в Херсонской государственной морской академии с марта по июнь 2018. Количество исследуемых составило 20 человек (2 вратаря, 4 нападающего, 6 защитников и 8 полузащитников) в возрасте от 18 до 22 лет, имели 2-й взрослый разряд и были призерами Спартакиады среди вузов г. Херсона сезона 2017-2018 гг. по футболу и мини-футболу. Результаты. В современном футболе актуальным вопросам является изучение различных сторон подготовленности футболистов разного амплуа, а также разработка и реформация модельных характеристик игроков защиты, полузащитников, нападающих и вратарей. В исследовании проведен сравнительный анализ модельных характеристик игроков всех игровых амплуа в технической и физической подготовке. Результаты наших исследований свидетельствуют о том, в структуре физической подготовленности футболистов разной игровой специализации отмечаются существенные различия. Такое положение может объясняться особенностями соревновательной деятельности футболистов различных игровых амплуа, и использование дифференцированного подхода в физической подготовке футболистов и в соответствии с их игровой специализацией. Проведенный на первом этапе эксперимента анализ научно-методических материалов по подготовке игроков всех амплуа в спортивных играх позволил сделать вывод, что, во-первых, в футболе особое внимание должно уделяться индивидуализация тренировочных нагрузок для полевых игроков; во-вторых, среди специалистов существует большое разнообразие мнений по вопросу о ведущих факторах технико-тактического мастерства игроков разного амплуа в футболе; в-третьих, исследований, связанных с разработкой структуры спортивной подготовки игроков всех амплуа в футболе, основанной на контроле индивидуальных показателей физической и технико-тактической подготовленности, в настоящее время выполнено недостаточно. Среди футболистов различной специализации по скоростным возможностям лидируют игроки линии нападения, по показателям скоростно-силовых возможностей лучшие результаты имеют вратари по показателям специальной скоростной выносливости игроки линии полузащиты. Наилучшие показатели в технической подготовке имеют игроки линии полузащиты и нападения.

Ключевые слова: игровое амплуа; футбол; физическая подготовка; техническая подготовка; компоненты.

Annotation. V. V., Yuskiv, S. M., Huzar V. M., Svirida V. S. Indicators physical and technical preparedness of football players of different roles of the student football team. The aim of the study was to identify and analyze differences in the physical and technical readiness of players of different game roles on the student football team. Materials and methods. In order to

solve the problems of the study, a special study was organized, which was carried out at Kherson State Maritime Academy from March to June 2018. The number of people studied was 20 (2 goalies, 4 attackers, 6 defenders and 8 midfielder) between the ages of 18 and 22, had 2 adult ranks and were prize-winners of the Sports Contest among universities of the 2017-2018 season in football and mini-football. Results. In modern football, topical issues are the study of various aspects of the preparation of football players of different roles, as well as the development and reformation of model characteristics of defense players, midfielder, attackers and goalkeepers. In the study, a comparative analysis of model characteristics of players of all game roles in technical and physical training was carried out. The results of our research show that there are significant differences in the structure of physical preparation of football players of different game specialization. This situation can be explained by the peculiarities of competitive activity of football players of different game roles, and the use of differentiated approach in physical training of football players and in accordance with their game specialization. The analysis carried out at the first stage of the experiment of scientific and methodological materials on training of players of all roles in sports games made it possible to conclude that, first, in football special attention should be paid to individualization of training loads for field players; Secondly, there is a wide variety of opinions among specialists on the issue of the leading factors of technical and tactical skill of players of different roles in football; Third, studies related to the development of a structure of sports training of players of all roles in football, based on the control of individual indicators of physical and technical-tactical preparation, are currently not sufficiently implemented. Among players of different specialization in speed capabilities the players of the line of attack lead, in indicators of speed and power capabilities the best results are obtained by goalkeepers in indicators of special speed endurance players of the line of semi-protection. Players of the semi-protection and attack line have the best indicators in technical training.

Keywords: game role; football; physical training; technical training; components.

References

- Andreev, S. N., & Levin, V. S. (2004) *Myny-futbol [Futsal]. Lypetsk: Ares [Lipetsk. Ares.]*.
- Guba, V. P. (2016) *Teoriya y metodyka myny-futbola (futzala) [Theory and methods of mini-soccer (futsal)]. Moskva: Sport. [Moscow. Sport.]*
- Huzar, V. N., Shalar, O. H., & Norik, A. O. (2014). *Deiaki faktory, shcho vplyvaiut psykholohichni klimat zhinochoi futbolnoi komandy (Some factors affecting the psychological climate of a women's soccer team). Problemy y perspektyvy razvytyia sportyvnykh yhr y edynoborstv v vysshykh uchebnykh zavedenyakh: materialy X Mezhdunar. nauch. konf., Belhorod: KhHAFK (Problems and Prospects for the Development of Sports Games and Martial Arts in Higher Education: Materials X International. scientific Conf., Belgorod: KhGAFK), Vol.2, 28-31.*
- Shalar, O. H., Huzar, V. M., & Homenko, V. V. (2019) *Vplyv sportyvnoho trenuvannia na fizychnu ta tekhnichnu pidhotovlenist futbolistiv [Effect of sports training on the physical and technical fitness of football players]. Aktualni problemy hromadskoho zdorovia ta rukhova aktyvnist riznykh verstv naseleennia [Actual problems of public health and motor activity of different segments of the population], 200-205.*
- Zhosan, I. A., Homenko, V. V., & Shalar, O. H. (2016) *Porivniannia tekhniko-taktychnykh dii krainikh zakhysnykiv na chempionati svitu z futbolu 2014 roku [Comparison of technical and tactical actions of extreme defenders at the 2014 FIFA World Cup]. Naukovi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M.P. Drahomanova [Scientific journal of M.P. Drahomanov National Pedagogical University], 3 (72), 60-63*
- Homenko, V. V. (2019) *Suchasni taktychni pobudovy hry providnykh yevropeiskykh futbolnykh klubiv u 2018 rotsi (Modern tactical construction of the game of the leading European football clubs in 2018). Sportyvnye yhry. Kharkiv: KhDAFK (Sports games. Kharkiv: CDAFC), 2 (12), 59-70. <http://doi.org/10.5281/zenodo.2544963>*
- Homenko, V. V. (2015). *Pokaznyky indyvidualnykh tekhniko-taktychnykh dii krainikh (Indicators of individual technical and tactical actions of extreme). Dydaktyko – metodychni aspekty*

fizychnoi kultury: zb.nauk. pr. za materialamy IX Vseukrainskoi studentskoi naukovo-praktychnoi konferentsii., 26-27 bereznia 2015 roku – Kherson : KhDU (Didactic - methodical aspects of physical culture: collection of sciences. on the materials of the IX All-Ukrainian Student Scientific and Practical Conference., March 26-27, 2015 - Kherson: KSU), P.95-98.

- Homenko, V. V., Shalar, O. H., & Avdeev D. (2018). *Fizychna pidhotovlenist futbolistiv FK «OLEKSANDRIIA» U-21 (Physical fitness of the football players of FC "OLEKSANDRIA" U-21). Aktualni problemy yunatskoho sportu: zb. statei XIII Vseukr. nauk. konf. (27 veresnia 2018 r.) – Kherson: KhDU (Actual Problems of Youth Sport: Coll. Articles XIII All-Ukrainian. Sciences. Conf. (September 27, 2018) - Kherson: KSU), P.153-158.*
- Homenko, V. V. (2014). *Deiaki problemy taktychnoi pidhotovky futbolistiv (Some problems of tactical training of football players). Dydaktyko – metodychni aspekty fizychnoi kultury: zb.nauk. pr. za materialamy VIII Vseukrainskoi studentskoi naukovo-praktychnoi konferentsii., 27-28 bereznia 2014 roku – Kherson : KhDU (Didactic - methodical aspects of physical culture: collection of sciences. According to the materials of the VIII All-Ukrainian Student Scientific and Practical Conference., March 27-28, 2014 - Kherson: KSU), P.105-108.*
- Huzar, V. N., Shalar, O. H., & Norik, A. O. (2014) Relationship as an aspect of psychological climate of women's soccer team. *Physical education of students*, 2, 8-12. doi:10.6084/m9.figshare.906307
- Huzar, V. M. (1999a). Some issues of the development of the basis of the method of creating of the automated information system for the provision of physical culture and sports on the basis of computers *Pedagogical sciences*, 12, 256-260.
- Huzar, V. M. (2000a). Management of physical culture and sports by officials. *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports*, 15, 3–8.
- Huzar, V. (1999b). About the need for the information support automation of physical culture and sport. *Pedagogical sciences*, 10, 316-322.
- Huzar, V. M. (2000b). Information and informational support of physical culture and sports. *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports*, 16, 3–7.
- Huzar, V. N., (2001a). The use of computer technology in the field of physical culture and sport. *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports*, 8, 10-17.
- Huzar, V. N., (2001b). Informational requirements of officials in the field of physical culture and sports. *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports*, 9, 13–21.
- Huzar, V. N., (2001c). The automated data processing of physical culture and sport. *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports*, 10, 6-11.
- Huzar, V. N. (2019). Sports and outdoor games on water. *Sportyvni ihry*. Kharkiv: KhDAFK, 1 (11), 4–15. <http://doi.org/10.5281/zenodo.2543532>
- Bolotin A. & Bakayev V. (2017) Pedagogical conditions required to improve the speed-strength training of young football players. *Journal of Physical Education and Sport*, (JPES) 17(2), 95, 638-642.
- Hakman, A., Vaskan, I., Kljus, O., Liasota, T., Palichuk, Y., & Yachniuk, M. (2018) Analysis of the acquisition of expertise and mastery of physical skills for performing techniques by young footballers. *Journal of Physical Education and Sport*, 18, 1237–1242. <https://doi.org/10.7752/jpes.2018.s2184>
- Gamble, Declan, Spencer, Matt, McCarren, Andrew, & Moyna, Niall. (2019) Activity profile, PlayerLoad™ and heart rate response of Gaelic football players: A pilot study. *Journal of Human Sport and Exercise*. 14(4): 711-724. doi:10.14198/jhse.2019.144.01
- Kassiano, Witalo, Andrade, Ana Denise, Jesus, Karla de , Lima, Antônio Barroso, Simim, Mário Antônio, Medeiros, Alexandre Igor Araripe, Assumpção, & Cláudio de Oliveira. (2019).

- Neuromuscular parameters and anaerobic power of U-20 futsal players. *Journal of Human Sport and Exercise*. 14(1): 207-214. doi:10.14198/jhse.2019.141.17
- Gomez-Piqueras, Pedro, Gonzalez-Villora, Sixto, Castellano, Julen, & Teoldo, Israel. (2019). Relation between the physical demands and success in professional soccer players. *Journal of Human Sport and Exercise*. 14(1): 1-11. doi:10.14198/jhse.2019.141.01
- Smpokos, Emmanouil, Mourikis, Christos, & Linardakis, Manolis. (2018) Seasonal physical performance of a professional team's football players in a national league and European matches. *Journal of Human Sport and Exercise*. 13(4): 720-730. doi:10.14198/jhse.2018.134.01
- Evangelos, Bekris, Gioldasis, Aristotelis, Ioannis, Gissis, & Georgia, Axeti. (2018) Relationship between time and goal scoring of European soccer teams with different league ranking. *Journal of Human Sport and Exercise*. 13(3): 518-529. doi:10.14198/jhse.2018.133.04
- Abbott, Will, Brickley, Gary, & Smeeton, Nicholas J. (2018) Physical demands of playing position within English Premier League academy soccer. *Journal of Human Sport and Exercise*. 13(2): 285-295. doi:10.14198/jhse.2018.132.04
- Pratas, José Maria, Volossovitch, Anna, & Carita, Ana Isabel. (2018) Goal scoring in elite male football: A systematic review. *Journal of Human Sport and Exercise*. 13(1): 218-230. doi:10.14198/jhse.2018.131.19

Відомості про авторів / Information about the Authors

Хоменко Владислав Вікторович: викладач кафедри фізичного виховання Херсонської державної морської академії; просп. Ушакова, 20, м. Херсон, Україна, 73000

Хоменко Владислав Вікторович: преподаватель кафедры физического воспитания; Херсонская государственная морская академия: просп. Ушакова, 20, г. Херсон, 73000, Украина

Khomenko Vladislav: Lecturer, Department of Physical Education; Kherson State Maritime Academy: Ushakov Avenue, 20, Kherson, 73000, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0002-2819-6805>

E-mail: vvvladislav8homenko@gmail.com

Юськів Сергій Миколайович: виконуючий обов'язки завідувача кафедри фізичного виховання, майстер спорту України з вільної боротьби; Херсонська державна морська академія: просп. Ушакова, 20, м. Херсон, 73000, Україна

Юськив Сергей Николаевич: исполняющий обязанности заведующего кафедры физического воспитания, мастер спорта Украины по вольной борьбе; Херсонская государственная морская академия: просп. Ушакова, 20, г. Херсон, 73000, Украина

Yuskiv Serhii: Head of Physical Education Department, Sports Master of Ukraine; Kherson State Maritime Academy: Ushakov Avenue, 20, Kherson, 73000, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0001-5949-8665>

E-mail: sergeyyuskiv6@gmail.com

Гузар Віктор Миколайович: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичного виховання; Херсонська державна морська академія: просп. Ушакова, 20, м. Херсон, 73000, Україна

Гузарь Виктор Николаевич: кандидат педагогических наук, доцент кафедры физического воспитания; Херсонская государственная морская академия: просп. Ушакова, 20, г. Херсон, 73000, Украина

Huzar Viktor: Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of Physical Education Department; Kherson State Maritime Academy: Ushakov Avenue, 20, Kherson, 73000, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0002-4427-2425>;

E-mail: guzarv59@gmail.com

Свирида Валерій Степанович: старший викладач кафедри фізичного виховання Херсонської державної морської академії; просп. Ушакова, 20, м. Херсон, Україна, 73000,

Свирида Валерий Степанович: *старший преподаватель кафедры физического воспитания; Херсонская государственная морская академия: просп. Ушакова, 20, г. Херсон, 73000, Украина*

Svirida Valery: Senior Lecturer, Department of Physical Education; Kherson State Maritime Academy: Ushakov Avenue, 20, Kherson, 73000, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0003-2415-4461>

E-mail: client885@gmail.com